

Ing. Bohuslav Bubník se aktivně zapojil do protinacistického odboje v rámci sokolských odbojových skupin. Poskytoval pomoc parašutistům ze skupiny Anthropoid, kteří v roce 1942 uskutečnili atentát na Reinharda Heydricha. V souvislosti s ním byl zatčen, ale gestapu se jej nepodařilo zlomit. V odboji působil až do konce války. Zúčastnil se obnovy Sokola v roce 1945, v roce 1968 i po listopadu 1989.

S tímto výjimečným člověkem se setkávám v jeho domově v Mělníku, kde se i narodil. Předemnou stojí drobný, nenápadný člověk a my se pozvolna pouštíme do vyprávění o tak bohatém životě.

„Narodil jsem se 22. dubna 1918 v Mělníku v tomto domě. Tatínek byl železničář-strojvedoucí, maminka byla v domácnosti, protože jsme byli tři kluci. Já jsem byl nejmladší. Václav byl elektrikář a Josef magistrem farmacie. Od svých pěti let jsem byl zapojen v Sokole. Naši cvičitelé mně byli vzorem, i když byli jen o pět let starší než já. Vedl nás spolužák mého bratra Otakar Jaroš (pozdější hrdina Sovětského svazu, který padl za vlast v bitvě u Sokolova), taky Sokol, cvičenec a mimo toho i dobrý veslař. Všichni moji učitelé mi byli vzorem dobrých pedagogů i charakterních lidí. Působili navíc jako zdatní Sokolové a vedli nás k vlastenectví. Ve škole a v Sokole vznikl základ mé lásky k vlasti a cvičení a ta mi zůstala až do dnešního dne. Je mi trochu líto, že vstupem do Evropské unie, přetvářením zákonů ztrácíme naši suverenitu.“ Pan Bubník prožil v Mělníku celý svůj život, chodil zde nejen do základní školy, ale absolvoval Státní vyšší ovocnicko-vinařskou a zahradnickou školu a poté pokračoval ve studiu na Vysoké škole zemědělského inženýrství v Praze. Tu musel přerušit v listopadu 1939, kdy byla studia na vysokých školách zrušena, chyběly mu pouze dvě závěrečné zkoušky.

„Můj celý život je protkán vztahem k Sokolu. Měl jsem rád sport, začínal jsem jako cvičenec na náradí, později jsem se zajímal i o veslování, zejména v letních měsících. Už jako dorostenec jsem se dostal do župního závodního družstva. V roce 1936, kdy jsem dosáhl osmnácti let, jsem přešel z kategorie dorostenců do kategorie mužů. Vedoucím našeho družstva byl Antonín Oktábec. Osobně jsem vynikal ve cvičení na náradí – gymnastika, speciálně ve cvičení na koni, kde jsem získával většinou plný počet bodů.“

Ing. Bubník byl aktivním členem. Snažil se získat co nejvíce členů a rozvíjet u nich vedle fyzické zdatnosti a vytrvalosti lásku k vlasti. Postupně se zapojoval i jako cvičitel a později pracoval ve vedoucích funkcích.

Mnichov

Po Mnichovu se naše hranice posunula do prostoru mezi Liběchovem a Vehlovicemi, kde byla hraniční závora. Mnozí mělničtí občané se jezdili na kolech na nové hranice dívat. Těžko vylíčit smutek a beznaděj.

„Pamatuji se,“ vzpomíná ing. Bubník, „jak Adolf Hitler při vpádu na naše území projížděl přes Mělník do Prahy, aby vyhlásil protektorát Čech a Moravy. Byl jsem v prostoru pod branou, když z horního náměstí jel v otevřeném mercedesu na dolní náměstí. Hitlera jsem viděl ještě jednou, když jel opět v otevřeném autu přes Mělník-Podolí do České Lípy, odkud pokračoval vlakem.“

Můj vztah k Sokolu mě přivedl i k práci v odboji. Moje povolání mi umožňovalo cestovat po celé republice toho jsem v odboji využíval. Když uzavřeli vysoké školy a já se navrátil zpátky domů, pracoval jsem krátce v mydlárně a pak přešel do trhového svazu pro drůbež, vejce a med, kde jsem byl zařazen do kontrolního oddělení. Svaz dozíral nad zásobováním uvedených výrobků a mým úkolem bylo jezdit po celém protektorátu, navštěvovat mlékárny, družstva výkrmů, různé úřady v okresech, kde byla vedena lístková agenda pro uvedené komodity.

Náčelník mělnického Sokola bratr Augustin Rebec začal organizovat již v roce 1939 po okupaci schůzky cvičitelského sboru a připravoval ilegální odbojovou činnost. V polovině roku 1941 nás navštívil br. Václav Novák z Prahy, člen Sokolské župy Barákovy s návrhem na zapojení na pražskou skupinu, později nazvanou Jindra. Příklad okamžitě dostal a tak začala moje práce v odboji.“

V roce 1941 nebyla práce ještě tak častá, ing. Bubník předával V. Novákovi v Praze hlášení o situaci v Mělnice, četnosti a směry vojenských transportů, doručoval mu různé zásilky. Asi dvakrát se setkal s kýmsi v Pardubicích, zřejmě to mohl být výsadkář Bartoš. Na sklonku roku 1941 přišel Novák s tím, že seskočili parašutisté z Anglie kterých se ujali a napomáhali jim. Tím začal četnější styk s odbojem. Nějaký ten balíček či balík, podle toho co bylo zapotřebí, nebo co se sehnalo, doručoval ing. Bubník převážně na adresu bratra Nováka. Tady se stýkali jen v omezeném počtu, bratři Novák, Oktábec a další dva tři.

„Byl to jen úzký okruh lidí kvůli utajení, platilo heslo: Čím toho budeme vědět míň, tím lépe,“ vypráví ing. Bubník. „O seskoku parašutistů jsem se dozvěděl již v lednu 1942, ale neznali jsme jejich konkrétní poslání, nevěděli jsme, jaký mají program. Předpokládali jsme, že to bude odbojová činnost většího rozsahu někde na strategických tratích a podobně. Pravý účel nám nebyl znám.“

Činnosti v odboji se věnoval s vědomím, že ho mohou zatknout. Nebál se o sebe, ale o rodiče a sourozence, aby nějak netrpěli. Sám počítal i s tím nejhorším, co mohlo nastat.

Zatčení

Přes veškerou opatrnost byl Bohuslav Bubník 24. července 1942 zatčen. „Ten den jsem přišel domů a rodiče mi oznámili, že tu pro mě bylo gestapo. Když mě nezastihli doma, nechali mi u rodičů vzkaz, abych se přihlásil u místního okresního soudu. Po krátké poradě s rodiči jsem se rozhodl, že k soudu půjdu. Než jsem tam odešel, dohodli jsme se s otcem, že několik zbraní, které jsem měl doma, zakope na zahradě, kdyby gestapo přišlo na domovní prohlídku. Pak jsem odešel k soudu, kde byl tajemníkem náš člen Sokola bratr Holoubek, s kterým jsme prohodili pár slov. Naproti přes dvůr byla věznice, kde mě zavřeli. Asi po dvou hodinách jsem byl vyzván, abych šel k oknu na chodbu, kam bratr Holoubek poslal mé rodiče s bratry. Přes okno jsme měli možnost jakoby posledního rozloučení. Byl to nepřijemný okamžik při pomyšlení, že je to naposled, co se s nimi vidím.“

Druhý den ráno přijelo gestapo, naložilo zadržené do auta a vezli do Prahy do Petschkova paláce, kde byli oficiálně zaprotokolováni do stavu vězňů. A byla tu první zkušenost. Když spoluvězeň Mareček na dotaz, jaké je národnosti, odpověděl že československé, okamžitě dostal pořádný nářez, neboť správně měl odpovědět protektorátní. Odtud byli vězňové převezeni na Pankrác do věznice.

„Vozili nás do Petschkova paláce k výslechům. Při odvážení býval anton mnohdy plný, jindy poloprázdný. Vjeli jsme do bočního průjezdu, kde jsme vystupovali do předsíně. Vypadalo to

tam jako v hotelu. Byl tam stolek, deska s klíči jako v recepci. Tady nás označili pentlemi na rukáve, aby bylo znát, kdo je jaký vězeň. Odtud nás odvedli do pověstného biografu. Seděli jsme tam v lavicích jeden a půl metru od sebe za absolutního ticha. Když přišla řada na mě a byl jsem odveden, byl to zase nějaký Sudeťák, který mě po cestě k výslechu otcovsky přesvědčoval, abych se nebál a všechno přiznal. Pokud to řeknu pravdivě, nic se mi nestane. Nevím, kdo mě to vyslychal, ale měl tam s sebou dva pochopy, kteří byli v bílých košilkách. U prvního výslechu se mě zeptal, jestli vím kde jsem. Odpověděl jsem, že ano. Řekl mi, že se sem přichází, ale ne vždy odchází. Další otázka byla, zda vím, proč jsem zatčený. Odpověděl jsem, že nevím. Začal s tím, že uváděl přesné termíny, kdy jsem byl u Nováků s aktovkou a s balíkem potravin pro parašutisty. Byl jsem si vědom, že činnost ani vědomí o parašutistech nemohu přiznat. Věděl jsem, že jenom za schvalování atentátu na říšského kancléře byl trest smrti. Stále jsem opakoval a tvrdil, že o parašutistech nic nevím. Vyptával se na balíky, které jsem Novákům předával. Odpověděl jsem, že rodina Novákova byla velice početná a že obsah balíků byl pro ně. Na tom se točil i opakovaně můj výslech. O tom, zda a jak jsem byl mučen, jsem neřekl nikomu z rodičů ani rodiny dodnes. Vždy, když mě ti dva „pomocníci“ zpracovali, tak řekli že jsem „kaput“. Já jsem si říkal, že ještě kaput celkem nejsem, s rozumem si mohu dělat, co chci. Šli se posilnit, odpočinout a začínalo to znova. Jak jsem se trochu postavil na nohy, pokračoval výslech dál. Kolik jich bylo, přesně nevím. Na donucování vězňů zde měli řadu různých pomůcek a nářadí, které používali.

U druhého výslechu mi komisař předložil papír a ptal se mě, zda vím, čím je to podpis. Podpis jsem poznal a opověděl: „To je podpis Gustava Rebce, našeho náčelníka.“ Začal tím, že já jsem byl jeho nejlepším přítelem a že mi tedy musel vykládat o parašutistech a že všechno musím vědět od něho. Zase jsem vynaložil všechny síly k tomu, abych ty další „kaputy“ přežil. Když mě odváděl Sudeťák, tak jsem mu řekl, že vše co vím, jsem jim řekl a nic nezatajil. Při druhém výslechu jsem v „biografu“ seděl asi jeden a půl metru od Gusty Rebce. Až jsem se sám divil, že jsme se takto mohli setkat a sedět vedle sebe. Asi nějaký omyl nebo úmysl. Pouze prsty rukou, které jsme drželi na kolenou, jsme naznačili jeden druhému, že o sobě víme. To bylo naposledy, kdy jsem ho viděl. Gusta Rebec byl popraven 24. října 1942 v Mauthausenu.“ Bohuslav Bubník absolvoval celkem čtyři výslechy. Program a náplň byla velmi podobná. Na mnoho spolubojovníků se ho vůbec neptali, zřejmě proto, že zatýkání šlo postupně. 15. srpna 1942 při propouštění se musel vysvléci před komisařem a on prohlížel jeho zhmožděny. Zeptal se, co se mu stalo. Ing. Bubník zalhal, že upadl při odchodu do sprch na schodech a spadl do sklepa. Na otázku, jak s ním bylo jednáno v Pečkárně, odpověděl, že skvěle. V ten okamžik si uvědomil, že to celé pokazil, tak na další dotaz, jak se měl na Pankráci, odpověď zmírnil na výborně. Naštěstí to prošlo. Po návratu si musel vzít dovolenou, aby se z mučení zotavil a potom pokračoval v práci pro trhové svazy.

Znovu v odboji

V roce 1943 byla na Mělnicku založena odbojová skupina vedená Dr. Erbanem, do které se opět zapojil. Jako odborný poradce, vojenský velitel, byl ustanoven mjr. Teršl. Navázali kontakt s lidmi, kteří využívali nepřehlednosti terénu v kokořínském údolí a ukryvali se před zatčením v okolních jeskyních. Zásobovali je zejména potravinami. Součástí odboje bylo i shromažďování zbraní.

„Blížil se konec války a já jsem už od konce dubna nechodil do práce. Připravovali jsme se na

konec války. Štábní kapitán Langer, který byl ilegálním velitelem města, pořídil mapu, spíše pláněk města a okolí, včetně zakreslených zákopů a zátarasů. Po mně chtěl, abych pláněk předal někde západně od Mělníka k využití přicházejícím osvoboditelům. Ještě 5. května 1945 byla v Mělníku stále silná německá vojenská posádka a oddíl SS. Přemýšlel jsem, jak pláněk vyvézt z města, všude na okrajích byla kontrolní místa. Zvítězil nápad zabalit pláněk do zatemňovacího papíru a ten upevnit na kolo. Podařilo se mi bez problémů přejet most a vyjet potřebným směrem. Dojel jsem na trať u Cítova, kde jsem chtěl pláněk předat. Dotyčný člověk se bál, a tak jsem pokračoval až do vsi, kde jsem sehnal spolehlivého člověka a jemu pláněk předal. Hlavním úkolem bylo zachovat ve městě vysílačku a dva mosty (Na Mělníce a Na Štěpáně). Velitel posádky Richter nám dobrovolně mosty předat nechtěl a tvrdil, že jsou připraveny ke zničení.“

„Když přišly ony tolik očekávané květnové dny, vystupoval jsem za místní Sokol jako místonáčelník a vedoucí sokolské skupiny, která měla v té době přes sto lidí. Odzbrojovali jsme Němce, na Polabí jsme obsazovali s jednou skupinou objekt RAD (říšská pracovní služba).“

9. května 1945 zažil Mělník rozsáhlé bombardování Rudou armádou, která si takto razila cestu. Nálet byl proveden v devíti vlnách. Mělníkem se nesla fáma, že se blíží Američané. To ale byla jen jejich průzkumná jednotka. Probíhalo již konečné osvobozování Mělníka. Ve skutečnosti se 10. května 1945 do Mělníka dostala Rudá armáda téměř zároveň s armádou polskou. Na oslavu konce války se mělničtí sešli na náměstí a bombardování se naštěstí náměstí vyhnulo. Zasažena byla čtvrť, kde bydlí ing. Bubník a jejich dům byl poškozen. Od souseda, který měl kovárnu, k nim na zahradu doletěla jeho kovadlina. Naštěstí tam nikdo nebyl, a tak se to obešlo bez zranění. Rozhodující byl konec války.

„V těchto dnech jsme byli pověřeni službou Na Mělníce ve skladech zbraní a munice. Až do konce května jsme střežili i železniční vlaky plné materiálu, zbraní a munice, aby nebyly rozkradeny.“

Poválečná léta

Sokolovna v Mělníce byla po válce obsazená vojskem, byl zde sklad československé armády, takže činnost Sokola byla obnovena v tělocvičně místního gymnázia. Již v té době začínala tendence „shora“ sloučit tělovýchovu do jedné.

„V poválečné činnosti se situace nevyvíjela podle našich představ. Komunisté převzali moc a začali tento stát, s tím i činnost Sokola, vést k jejímu zániku. Tak jsme postupně v činnosti Sokola ustávali, někdo dříve a někdo později. Nechtěli jsme dělat to, co nám bylo nuceno a diktováno. Nakonec to dopadlo tak, že Gottwald sokolský majetek zabavil a rozdál ho „pracujícím lidu“. Majetek byl devastován a název Sokol zůstal pouze na některých průčelích venkovských sokoloven.“

Bohuslav Bubník i po válce pokračoval u trhových svazů, které se později změnilly a měly jiné poslání. V roce 1953 odešel na vlastní žádost do výroby, pracoval v mělnických loděnicích. Odtud jsem později odešel ze zdravotních důvodů a byl zaměstnán ve Vitaně v Byšicích. Léta po válce se snažil dostudovat vysokou školu, kde mu scházely pouhé dvě zkoušky. Studium v roce 1957 by mu povolili s podmínkou opakovat všechny zkoušky, a tak jsem vyčkával na vhodnější dobu. Vysokou školu tedy absolvoval až v roce 1968, promován byl ve svých padesáti letech.

Současnost

V Sokole pracoval stále, od roku 1990 je starostou mělnické jednoty, byl starostou župy Barákovy, v níž stále pracuje on, manželka i syn. Je předsedou mělnické základní organizace ČSBS a členem okresního výboru, v ČsOL pracuje jako člen výboru. Organizují zájezdy, besedy na školách. V roce 2008 obdržel vysoké státní vyznamenání – řád T. G. Masaryka, kterého si nesmírně váží.

„Před tímto aktem jako by nikdo čtyřicet let nevěděl, co jsem dělal. Jakoby o mě po celou tu dobu nebyl zájem. Až když historici blíže rozpracovali období heydrichiády, byl podán návrh na mé ocenění. Byl jsem velice překvapen, že návrh na mé vyznamenání prošel a toto vysoké vyznamenání jsem dne 28. října 2008 z rukou pana prezidenta přijal. Nezapírám, že to pro mě bylo velké překvapení a celý ten ceremoniál byl pro mne nezapomenutelným okamžikem. Jsem si vědom, že mě to dále zavazuje k aktivní činnosti v Sokole.“

Ing. Bohuslav Bubník je také nositelem Záslužný kříž III. stupně ministra obrany, stříbrné a zlaté medaile České obce sokolské, řádu města Mělníka, medaile ČSBS a dalších.

„V nejbližších dnech mi bude devadesát dva let, a tak trochu mám právo rekapitulovat svůj život. Svůj věk si nijak nepřipouštím a stále aktivně pracuji. Zdá se mi, že život uplynul rychle. I přes svá léta stále nemyslím, že bych měl jít na nějaký odpočinek. Pokud mi síly budou stačit, budu v Sokole dále pokračovat. Svoji činnost neberu jako něco mimořádného, to co jsem dělal, jsem dělal z přesvědčení, že dělám správnou věc a že tato práce má určitý význam. Šťastně jsem se v roce 1953 oženil, vzal jsem si Taťanu Kalinovou z Bohušovic nad Ohří, máme velice hezké manželství. Máme s manželkou společné zájmy, vychovali jsme dvě děti, syna Bohuslava, dceru Taťanu, kteří našli uplatnění ve společnosti. Máme radost z vnoučat i pravnoučat.“

Dnešní politickou situaci hodnotím z pozice celoživotního nestráníka. Vždy jsem měl snahu, aby naše republika prosperovala a vzkvétala. Ve volbách rozhodně nebudu volit „bolševiky“.

Nemůžu pochopit, kolik lidí fandí KSČM i po tolika letech. Spolu s manželkou máme na mládež shodný názor. Myslíme si, že mládeži schází lepší výchova k sebekázní. Pochopitelně jako Sokol myslím na výchovu ke sportu a vlastenectví.“

Panu Ing. Bubníkovi děkuji za přijetí a jeho trpělivost, k jeho dvaadevadesátinám mu přeji pevné zdraví a hodně vitality do dalších let. Ať ještě mnoho let je oporou České obce sokolské.

Jan Vondráček